

Lill Egeland, Thorgeir Hole
og Ingrid Fladberg Brucker

SEKSUELL TRAKASSERING I ARBEIDSLIVET

GYLDENDAL

**SEKSUELL TRAKASSERING
I ARBEIDSLIVET**

LILL EGELAND, THORGEIR HOLE
OG INGRID FLADBERG BRUCKER

SEKSUELL TRAKASSERING I ARBEIDSLIVET

 GYLDENDAL

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2020
1. utgave, 1. opplag 2020

ISBN 978-82-05-51761-5

Omslagsfoto: Shutterstock
Omslagsdesign: Gyldendal Akademisk
Layout: Bøk Oslo AS
Sats: Type-it AS, Trondheim 2020
Brødtekst: Minion 10,5/15 pkt.
Papir: Amber Graphic 90 g
Trykk: Opolgraf, Polen 2020

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Akademisk
Postboks 6730 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk
akademisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.
Se www.gyldendal.no/miljo

Innhold

KAPITTEL 1 INNLEDNING	11
1.1 Tematikk	11
1.2 Forholdet til EU- og EØS-retten	13
KAPITTEL 2 HVA ER SEKSUELL TRAKASSERING?	15
2.1 Innledning	15
2.2 Likestilling- og diskrimineringsloven § 13	18
2.2.1 Innledning	18
2.2.2 Seksuell oppmerksomhet	22
2.2.3 Uønsket	27
2.2.4 Formål eller virkning å være plagsom mv.	28
2.2.5 Krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom	31
2.3 Arbeidsmiljøloven § 4-3 (3)	53
KAPITTEL 3 BEVIS FOR AT SEKSUELL TRAKASSERING HAR FUNNET STED	55
3.1 Generelt om bevisbyrde	55
3.2 Omstendigheter som gir grunn til å tro at seksuell trakassering har funnet sted	59
3.3 Den ansvarlige må sannsynliggjøre at seksuell trakassering likevel ikke har funnet sted	66

KAPITTEL 4 ARBEIDSGIVERS PLIKT TIL Å FOREBYGGE, SØKE Å HINDRE OG IVERKSETTE TILTAK I KJØLVANNET AV SEKSUELL TRAKASSERING	67
4.1 Innledning	67
4.2 Oversikt over regelverket – fugleperspektivet	68
4.3 Plikten gjelder innenfor arbeidsgivers ansvarsområde	70
4.4 Plikten til å forebygge – plikten til å være i forkant	73
4.4.1 Generelt om hvilke krav som stilles til arbeidsgiver i arbeidsmiljøloven	73
4.4.2 Arbeidsgivers plikter etter likestillings- og diskrimineringsloven	76
4.4.3 Særlige plikter for offentlige virksomheter og større private selskaper	80
4.4.4 Aktuelle og anbefalte tiltak for å forebygge seksuell trakassering	82
4.5 Plikten til å søke å hindre – arbeidsgivers undersøkelse av og tiltak i kjølvannet av en påstand om seksuell trakassering	91
4.5.1 Innledning	91
4.5.2 Hva utløser plikten til å undersøke?	95
4.5.3 Hvordan skal arbeidsgiver gå frem for å undersøke? ...	98
4.5.4 Arbeidsgivers tiltak etter at undersøkelse er gjennomført	106
4.5.5 Arbeidsgivers omsorgsplikt	108
4.5.6 Enkelte praktiske spørsmål	110
KAPITTEL 5 SANKSJONER VED SEKSUELL TRAKASSERING ...	115
5.1 Innledning	115
5.2 Sanksjoner mot arbeidsgiver	116
5.2.1 Objektivt erstatningsansvar	116
5.2.2 Arbeidsgivers ansvar for ansatte uten lederfunksjoner .	124
5.2.3 Oppreisningserstatning	128
5.2.4 Straff	130
5.3 Sanksjoner mot den som har trakassert	131
5.3.1 Erstatning for økonomisk tap	131
5.3.2 Oppreisningserstatning	132
5.3.3 Regresskrav fra arbeidsgiver	133

5.3.4	Straff	133
5.3.5	Personalmessige konsekvenser	135
5.4	Sanksjoner mot den som skulle meldt fra	141
5.4.1	Innledning	141
5.4.2	Erstatning for økonomisk tap	142
5.4.3	Oppreisningserstatning	143
5.4.4	Straff	143
5.4.5	Personalmessige konsekvenser	145
5.5	Sanksjoner mot den som skulle undersøkt og iverksatt tiltak ..	146
5.5.1	Innledning	146
5.5.2	Erstatning for økonomisk tap	147
5.5.3	Oppreisningserstatning	150
5.5.4	Straff	150
5.5.5	Personalmessige konsekvenser	152

KAPITTEL 6 DISKRIMINERINGSNEMNDAS BEHANDLING AV

	SAKER OM SEKSUELL TRAKASSERING	153
6.1	Innledning	153
6.2	Om Diskrimineringsnemnda og behandlingen av saker	154
6.2.1	Innledning	154
6.2.2	Om behandlingen av saker i nemnda	154
6.2.3	Nemndas kompetanse til å legge oppreisning og erstatning	157
6.2.4	Forholdet til Arbeidstilsynets kompetanse	158
6.3	Arbeidsgivers håndtering av en sak som er klaget inn for Diskrimineringsnemnda	159
6.3.1	Innledning	159
6.3.2	En ansatt klager arbeidsgiver inn for nemnda for seksuell trakassering i arbeidstiden	160